



KLAGANDE

Migrationsverket

MOTPART

medborgare i Irak

Ombud och offentligt biträde:

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Skåne län, migrationsdomstolen, dom den 1 februari 2007 i
mål nr UM 1400-06, se bilaga
()

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m. enligt utlänningslagen (2005:716)

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Migrationsöverdomstolen bifaller överklagandet och fastställer, med upphävande av migrationsdomstolens dom avseende besluten om uppehållstillstånd och utvisning, Migrationsverkets beslut den 3 juli 2006.
2. Migrationsöverdomstolen fastställer ersättning till som offentligt biträde i Migrationsöverdomstolen till 7 920 kr, varav 6 336 kr avser arbete och 1 584 kr mervärdesskatt.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att verkets beslut att avslå ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd skall fastställas och att han skall utvisas från Sverige. Det föreligger enligt verket inte synnerligen ömmande omständigheter i målet.

Migrationsverket anför bl.a. följande till stöd för sitt överklagande.

har vistats i Sverige under en förhållandevis lång tid, vilket naturligtvis måste beaktas. Det bör dock noteras att han under den tid han vistats här endast haft tidsbegränsat uppehållstillstånd under cirka tio månader. Han har även under vistelsetiden haft ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut i knappt ett år och tio månader under vilken tid det ankommit på honom att lämna landet. Oavsett detta är den anknytning till det svenska samhället som trots allt har uppkommit under hans vistelse här inte i sig tillräcklig för att bevilja honom uppehållstillstånd. Hans anknytning till Sverige och hans situation här bör vidare vägas mot hans förväntade situation i hemlandet och anknytning dit.

torde utan problem åter kunna etablera sig i samhället i norra Irak, särskilt med beaktande av att han är ung, frisk och välutbildad samt även har sin familj i Irak. Det finns inte heller något stöd för påståendet att förhållandena i det KRG-kontrollerade området i norra Irak är svåra eller att det av annan anledning ter sig inhumant eller orimligt att förordna om utvisning dit. De förhållanden som råder i de centrala och södra delarna av Irak skall över huvud taget inte beaktas vid frågan om det föreligger synnerligen ömmande omständigheter i

fall. – Det föreligger inte verkställighetshinder i förhållande till det KRG-kontrollerade området i norra Irak. Den omständigheten att det för närvarande inte genomförs några verkställigheter med tvång grundar sig främst på administrativa problem och bör inte vägas in vid bedömningen av frågan om det föreligger synnerligen ömmande

omständigheter. Det förväntas av den som fått sin ansökan om uppehållstillstånd inte beviljad att han eller hon lämnar landet självmant.

bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Länsrätten har inte i tillräcklig omfattning tagit hänsyn till de skyddsskäl han åberopat samt till hans etablering på arbetsmarknaden kontra studier och egen försörjning genom arbete. Han har nu vistats i Sverige mer än sex år och har en stark ambition att anpassa sig till och integreras i det svenska samhället. Genom arbete, studier och uppbyggande av ett socialt nätverk har han i detta avseende lyckats utomordentligt bra. Han talar perfekt svenska och är kunnig i svensk historia och samhällets utveckling. Han har varit hemspråkslärare, reklamutdelare, tidningsdistributör och är sedan över ett år tillbaka heltidsanställd på ett mattföretag som säljer orientaliska mattor. Vidare är han sambo med en svensk kvinna. Under vistelsetiden i Sverige har han väntat på att få ansökningar om uppehållstillstånd prövade eller på sedvanlig handläggning av återresa. Någon kontakt har aldrig tagits av Migrationsverket. Han har inte vid något tillfälle hållit sig gömd och det är orealistiskt att tro att han skulle lämna landet frivilligt. En eventuell avvisning kommer således att få ske med tvång. Eftersom han är född och har haft merparten av sin uppväxt i Khanaquin, som får räknas till mellersta Irak, vidhåller han att hans ansökan inte skall prövas mot norra Irak. Som situationen utvecklats i Sulaimaniya betraktar han sig som flykting där. Hans familj finns inte heller kvar i Sulaimaniya utan har återvänt till Khanaquin.

har till stöd för sitt bestridande av överklagandet till Migrationsöverdomstolen gett in bl.a. intyg om arbetserbjudande och anställningsavtal. Dessa handlingar avser anställningar från år 2006 och framåt.

DOMSKÄL

Inledningsvis konstaterar Migrationsöverdomstolen att migrationsdomstolen och Migrationsverket har funnit att

inte är att betrakta som flykting eller som skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 1 och 2 §§ utlänningslagen. Vidare har underinstanserna funnit att han inte kan anses ha sådan särskild anknytning till Sverige att han skall ges uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 16 § tredje stycket 1 utlänningslagen. Tillstånd har inte heller ansetts kunna beviljas med stöd av bestämmelsen om andra starka skäl i samma paragraf tredje stycket 3. Däremot har migrationsdomstolen med ändring av Migrationsverkets beslut beviljat permanent uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen. Migrationsverket har i sitt överklagande gjort gällande att förutsättningar för att bevilja tillstånd på denna grund saknas. Frågan i målet är således begränsad till om omständigheterna i målet är sådana att vid en samlad bedömning av hans personliga situation skall beviljas uppehållstillstånd med stöd av detta lagrum.

Av 5 kap. 6 § utlänningslagen framgår att om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, får tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen skall särskilt beaktas utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet.

Redan av ordalydelsen i 5 kap. 6 § utlänningslagen framgår att tillståndsgrunden synnerligen ömmande omständigheter är av undantagskaraktär. Att lagstiftaren valt rekvisitet ”synnerligen” visar att bestämmelsen skall tillämpas restriktivt. En sammantagen bedömning av de personliga förhållandena skall göras. För att förhållandena skall vara tillståndsgrundande på grund av anpassning till Sverige skall det vara

fråga om anpassning till svenska förhållanden under en avsevärd, laglig vistelsetid. Som laglig vistelsetid räknas – förutom den tid en utlänning befinner sig i Sverige med stöd av visering, uppehållstillstånd, uppehållsrätt eller eljest direkt med stöd av lag – den tid utlänningens ansökan om uppehållstillstånd är under prövning fram till den tidpunkt då ett slutligt beslut rörande ansökan har vunnit laga kraft och den lagstadgade tid utlänningen enligt huvudregeln har för att frivilligt lämna landet löpt ut (se prop. 2004/05:170 s. 280 f. och MIG 2007:15).

Anpassning till det svenska samhället kan exempelvis föreligga när utlänningen har kommit in på den svenska arbetsmarknaden. För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas på grund av särskild anknytning till Sverige enbart genom etablering på arbetsmarknaden, krävs enligt praxis två års anställning på heltid (se Migrationsöverdomstolens dom den 30 maj 2007 i mål nr UM 745-06). Vidare krävs att anknytningen till arbetsmarknaden etablerats under tid då sökanden haft tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning. Det ankommer därvid på sökanden att visa att sådan etablering föreligger. Detta kan göras genom att ge in t.ex. anställningsintyg och bevis om inbetalning av skatt.

Vid bedömningen av om utlänningen skall beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen skall hänsyn även tas till dennes situation i hemlandet. Därmed torde avses förhållanden som – utan att vara skyddsgrundande – gör att en avvisning till hemlandet framstår som olämplig vid en samlad bedömning av utlänningens personliga situation. Dit hör praktiska verkställighetshinder som inte är av tillfällig natur, social utstötning, traumatisering till följd av tortyr eller liknande svåra upplevelser i hemlandet eller till följd av människohandel (jfr MIG 2007:33 I och II samt Gerhard Wikrén, Håkan Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, åttonde upplagan, s. 203 f.).

Den som tagit sig till Sverige och som inte får sin ansökan om uppehållstillstånd beviljad är skyldig att självant lämna landet i enlighet med vad

som föreskrivs i 12 kap. 15 § utlänningslagen. Det förväntas således av en person som fått ett avvisnings- eller utvisningsbeslut att vederbörande respekterar detta beslut. Migrationsöverdomstolen har också genom dom den 26 februari 2007 funnit att det är praktiskt möjligt att frivilligt återvända till Irak (se MIG 2007:9 och prop. 1997/98:173 s. 18).

Migrationsöverdomstolen gör följande bedömning.

Som framgår av Migrationsverkets beslut reste in i Sverige den 15 augusti 2001 och ansökte om asyl. Ansökan avslogs och det förordnades om avvisning från Sverige. Beslutet att avvisa honom vann laga kraft genom beslut av Utlänningsnämnden den 25 februari 2003. Den 22 december 2004 beviljades han av nämnden tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin dåvarande maka. Tillståndet kom genom beslut av Migrationsverket att gälla under tio månader. I oktober 2005 ansökte han om förlängt uppehållstillstånd och i april 2006 lämnade han in en förnyad ansökan om asyl.

Av det anförda följer att har vistats lagligt i Sverige under tiden augusti 2001 - februari 2003 samt från slutet av december 2004. Den lagliga tillgodoräkningsbara tid som han befunnit sig i Sverige är således drygt fyra och ett halvt år. Denna tid kan inte anses vara avsevärd. Utrymmet för att bevilja uppehållstillstånd till vuxna personer enbart på grund av lång tillgodoräkningsbar vistelsetid är dessutom med hänsyn till lagtextens restriktiva utformning närmast obefintligt. kan därför inte beviljas tillstånd enbart med hänsyn till hans vistelsetid.

Enligt ingivna anställningsbevis har under den tid han varit asylsökande arbetat som modersmålslärare, tidningsbud och som säljare av orientaliska mattor. Under den tid han vistats i Sverige har han haft tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin f.d. maka under en period av tio månader under år 2005. Utredningen i

målet ger emellertid inte vid handen att han under denna tid etablerat tillståndsgrundande anknytning till svensk arbetsmarknad. Inte heller övriga åberopade omständigheter, såsom att han genomgått viss utbildning eller inlett ett nytt samboförhållande, kan utgöra grund för fortsatt tillstånd. Hans anknytning till hemlandet och hans förväntade levnadssituation där får anses överväga hans anknytning till Sverige.

Slutligen kan det noteras att _____ är frisk och välutbildad och att han kommer från norra Irak.

Av det ovan anförda framgår att det inte finns någon åberopad enskild omständighet som är tillräcklig för att _____ skall kunna beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen. Inte heller vid en samlad bedömning – där hälsotillstånd, vistelsetid i Sverige, anpassning till det svenska samhället och hans situation vid ett återvändande till KRG-kontrollerat område i norra Irak beaktas – kan uppehållstillstånd beviljas med stöd av denna bestämmelse. _____ sammanvägda situation framstår inte som synnerligen ömmande.

Överklagandet skall således bifallas och Migrationsverkets beslut fastställas.

Frågan om ersättning till offentligt biträde

Ett offentligt biträde har enligt 27 § rättshjälpslagen (1996:1619) rätt till skälig ersättning inom ramen för uppdraget. Enligt 20 § rättshjälpsförordningen (1997:404) skall kostnadsräkningen vara så utformad att skäligheten i yrkad ersättning kan bedömas. Bland annat skall arbetsredogörelsen innefatta tidsåtgång för varje åtgärd som inte är rutinmässig.

_____ har i Migrationsöverdomstolen yrkat ersättning för nio timmars arbete. Migrationsöverdomstolen finner med hänsyn till upp-

dragets art och omfattning samt avsaknad av tidsuppgift i ingiven arbetsredogörelse att han får anses skäligen tillgodosedd med ersättning för sex timmars arbete.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

kammarrättsråd

föredragande